OBRAZI MIGRACIJ

Povod

Zavod za kulturo in razvoj mednarodnih odnosov v kulturi
Institute for culture and development of international relations in culture

Vključevanje načela enakosti spolov, migracije, integracije in Agenda 2030

NEENAKOSTI MED SPOLOMA MED PRISELJENCI, KI NISO IZ EU

Priseljenke iz držav, ki niso članice EU, so izpostavljene visokemu tveganju delovne neaktivnosti in brezposelnosti[1]. Leta 2019 je bila stopnja delovne aktivnosti v EU-27 za ženske, rojene zunaj EU (63,5 %), za 20,4 odstotne točke nižja kot pri moških (83,9 %)[2]. V Sloveniji večina priseljenega prebivalstva prihaja z ozemelj nekdanje Jugoslavije. Leta 2018 je bila stopnja delovne neaktivnosti žensk iz te populacije 73,6 %, medtem ko je bilo iz te iste populacije zaposlenih 92,4 % moških[3]. Delo ni pomembno le za gospodarsko integracijo, temveč tudi za duševno zdravje, socialno vključenost in dobro počutje. Trenutne raziskave obravnavajo pomen vključevanja priseljenk na trg dela za doseganje enakosti, zmanjšanje socialno-ekonomskih razlik in večje vključevanje družin migrantov in otrok[4]. Vendar je glede zadnje točke pomembno opozoriti, da bi morale raziskave za dosego cilja trajnostnega razvoja na področju enakosti spolov (SDG 5) obravnavati potencial priseljenk kot neodvisne človeške sile in jih ne opredeljevati v povezavi z njihovimi moškimi partnerji ali družinami.[5] Moški priseljenci običajno prispejo v EU sami, medtem ko priseljenke prispejo z namenom združitve družine, zaradi česar so izključene iz nekaterih politik integracije[6]. To je v skladu s programom začetne integracije priseljencev v Sloveniji, kjer so priseljenke, ki pridejo v državo zaradi združitve družine, upravičene do manj ur izobraževanja za integracijo v primerjavi z upravičenci do mednarodne zaščite. Kljub temu je pomembno omeniti, da je bilo v zadnjih desetletjih vse več feminizacije delovne migracije, večjega števila žensk, ki se preseljujejo same, kot na primer delavke migrantke, študentke ali begunke[7].

Spolni stereotipi na različne načine omejujejo integracijo priseljenk. Po eni strani raziskave kažejo, da patriarhalni modeli migrirajo skupaj z ljudmi v njihove ciljne države, kulturno škodljive prakse in vsiljene spolne vloge ovirajo socialno in delovno integracijo priseljenk. Neenakosti med spoloma, ki obstajajo v izvorni državi[8], bodo najverjetneje vplivale na neenakosti med spoloma v ciljni državi, medtem ko neenakosti med spoloma v državi gostiteljici vplivajo tudi na priseljeno prebivalstvo. Po drugi strani pa raziskave kažejo tudi, da stereotipi, ki predstavljajo priseljenke kot pasivne in zatirane, spodbujajo ksenofobijo in diskriminacijo[9] zlasti do muslimank. Ksenofobija ovira vključevanje delovne sile in doseganje ciljev trajnostnega razvoja (SDG 8), dostojnega dela in gospodarske rasti. Cilj 8.8 SDG 8 je namenjen zaščiti pravic delavcev migrantov; boj proti ksenofobiji je bistvenega pomena za zaščito teh pravic[10]. Čeprav je bila formalna enakost dosežena v zakonih o nediskriminaciji v različnih državah EU, je še vedno treba zagotoviti doseganje nediskriminacije in enakosti na terenu[11].

Po mnenju Evropskega inštituta za enakost spolov sta udeležba na trgu dela in združitev družine med glavnimi vprašanji spola v priseljenski in integracijski politiki. Ukrepi za vstop na trg dela v EU pogosto ne upoštevajo razlik med spoloma. Na primer, sheme za sprejem na trgu dela pogosto iščejo področja, kjer se ženske manj zaposlujejo, kar negativno vpliva na zaposljivost priseljenk[12]. Poročilo o migracijah in Agendi 2030, ki se izvaja v okviru programa Obrazi migracij (ang.: The Faces of Migration) v Sloveniji, obravnava študijo z naslovom „Analiza zaposlovanja tujih delavcev v Sloveniji - kakšne so potrebe in od kod prihajajo“, ki bo tudi osnova za pripravo strategije ekonomskih migracij za obdobje 2020–2030, odgovarja na pomanjkanje delovne sile v državi. Leta 2019 je bilo največ tujih delavcev zaposlenih v gradbeništvu, proizvodnih dejavnostih, transportu in skladiščenju.

---

1 Liebig, T. in K. Tronstad, Trojna pomanjkljivost ?: Prvi pregled vključevanja begunskih žensk, OECD Socialni, zaposlitveni in migracijski delovni dokumenti, Št. 216, Založba OECD, Pariz, 2018, str. 8.
2 Eurostat, Statistika vključevanja migrantov - kazalniki trga dela, 2020
3 Keuc, Migranti in begunci v Sloveniji 2020, stran 25
4 OECD, Migracije in politične razprave, 2019, stran 8
5 Gervais in Sinha, ur., Migracija v Agendi 2030, 2017, stran 7
6 Agatiello in Humer, Roy, ur, Smernice Eurodiaconije za vključevanje migrantk, 2018, stran, 7
7 Le Goff, Feminizacija migracij in trendi nakazil, 2016, stran 1
8 Prosen idr., Vpliv razseljenih kulturnih tradicij in socialne integracije na vedenje, povezano z zdravjem migrantk, ki živijo v Sloveniji, 2019
9 Mattoscio in MacDonald, Uvod: Spol, migracije in mediji, 2018, strani 1117-1120
10 Hovy, Izboljšanje migracijskih podatkov v okviru Agende 2030, 2017, stran 4
11 Chopin in Germaine, Primerjalna analiza zakonodaje o nediskriminaciji v Evropi 2019, stran 126
12 Evropski inštitut za enakost spolov, EIGE, Sektorski povzetek: Spol in migracije, 2020, stran 4

Večina tujih delavcev, ki opravljajo te poklice, je moških[13]. Medtem pa se priseljenke v EU soočajo z velikim tveganjem izkoriščanja pri opravljanju gospodinjskega dela[14].

Analiza razlike med spoloma je dokazala, da delovna mesta, kot so negovalno in gospodinjsko delo, niso le „ena oblika dela“, in če to upoštevamo, pomeni, da upoštevamo razlike med spoloma. Prav »spolni režimi« in ukoreninjene družbene konstrukcije so tisti, ki to delo predpostavljajo kot žensko delo, kjer je zanj značilna odvisnost žensk od delodajalca, z visoko čustvenimi in personaliziranimi odnosi[15]. To kaže, da sta presoja vpliva spola in vključevanje načela enakosti spolov za delovno migracijo in integracijo bistvenega pomena za analizo in boj proti neenakosti med spoloma med priseljenim prebivalstvom v EU.

Družina je bila glavni razlog, da so se ženske leta 2017 preselile v EU. Politike združitve družine različno vplivajo na ženske in moške. Nedavni statistični podatki kažejo, da so priseljenke ekonomsko bolj prikrajšane od priseljencev, kar ženskam, ki so prosilke in pobudnice postopka združitve družine, povzroča dodatne težave. Po drugi strani pa politike za združitev družine ustvarjajo odvisen odnos, zaradi katerega priseljenke, ki so prišle v državo zaradi združitve družine, težje pobegnejo pred nasiljem v družini, če se to zgodi[16]. Študija iz Nemčije kaže, da bodo predlagane omejitve združitve družine še posebej prizadele ženske[17]. Indeks politike integracij in migracij je medtem v Sloveniji združitev družine opredelil kot delno pozitiven. Kljub temu začetni program integracije v Sloveniji v primerjavi z upravičenkami do mednarodne zaščite namenja manj ur jezikovne in državljanske vzgoje ženskam, ki so prišle v državo zaradi združitve družine. Prav tako te ženske niso upravičene do podpore, ki jo zagotavlja vladni urad, ki je pristojen za integracijo migrantov v Sloveniji.

PREGLED IZVAJANJA AGENDE 2030 V ZVEZI Z MIGRACIJAMI IN ENAKOSTJO SPOLOV V EU

Leta 2015 so svetovne vlade sprejele dogovor o enakosti spolov. Enakost spolov je bila prepoznana kot predpogoj za doseganje trajnostnega razvoja v Agendi 2030 in ključni cilj trajnostnega razvoja - SDG 5. Dogovor o enakosti spolov je sestavljen iz ciljev trajnostnega razvoja (SDG 5) in vseh drugih ciljev trajnostnega razvoja (SDG 11), povezanih s spolom, ki zajema Pekinško izhodišče za ukrepanje in Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) kot temeljni okvir za trajnostni razvoj[18].

Komisija OZN o položaju žensk je naslovila ključne točke, ki jih je treba upoštevati v načrtu za enakost spolov, med njimi pa so: krepitev postopkov zbiranja podatkov, ki se nanašajo na spol, spremljanje in pregled; ter izboljšanje nacionalnih institucionalnih ureditev. Medtem je Evropski inštitut za enakost spolov izjavil, da Evropska agenda o migracijah, sprejeta leta 2015, ni upoštevala razlik med spoloma, saj se v okviru migracij in integracij ni lotila družbenega spola. Poleg tega poročilo o napredku, ki ga je leta 2019 objavila Evropska komisija, ni obravnavalo žensk niti spola, vendar je vsebovalo reference za podporo ranljivim skupinam migrantov. Toda Evropska komisija je leta 2016 sprejela akcijski načrt za vključevanje državljanov tretjih držav in poudarila pomen vključevanja razsežnosti spola na vsa področja politik. Poleg tega se Evropska komisija zavezuje, da bo začela dialog med državami članicami, da bo zagotovila, da se pri načrtovanih dejavnostih in shemah financiranja upoštevajo spol in položaj priseljenk. Nazadnje je Komisija predstavila novo strategijo EU za enakost spolov, Unija enakosti: strategija enakosti spolov 2020–2025. Ena izmed njenih šestih prednostnih nalog je vključitev vidika spola v vse politike EU, pri čemer je posebna pozornost namenjena osredotočanju na akcijske sklade za podporo priseljenkam, tako ženskam kot dekletom, na migracijskih in azilnih območjih[19].

13 Keuc, Priseljenci in begunci v Sloveniji 2020, stran 16
14 Agencija Evropske unije za temeljne pravice, migrantke, ki jih izkoriščajo v gospodinjstvu, 2018
15 Lutz, ur, Migracije in gospodinjsko delo, 2016
16 Evropski inštitut za enakost spolov, Sektorski povzetek: Spol in migracije, 2020, stran 5
17 Sanderson, Ali so združitve družin pristranske do žensk?, 2018
18 Ženske ZN, VODENJE SPLOŠNEGA IZVAJANJA DNEVNEGA REDA 2030, 2016 stran 5
19 Evropski inštitut za enakost spolov, EIGE, Sektorski povzetek: Spol in migracije, 2020, stran 8-10

Izvajanje ocene proračuna na podlagi spola je del oblikovanja proračuna za enakost spolov, ki je eden od kazalnikov za doseganje SDG 5, indikator 5.c.1 „Delež držav s sistemi za sledenje in dodelitev javnih sredstev za enakost spolov in opolnomočenje žensk“[20].

PRISTOP K VKLJUČEVANJU NAČELA ENAKOSTI SPOLOV V SLOVENIJI

Slovenija je svoj prvi korak k vključevanju načela enakosti spolov naredila v začetku devetdesetih let z ustanovitvijo parlamentarne komisije za žensko politiko. Slovenska strategija EU za pristop k EU je pomembno vplivala na vzpostavitev struktur in politik v Sloveniji med letoma 1996 in 2004. Sedanja strategija EU za enakost spolov predstavlja cilje politike in ukrepe za doseganje pomembnega napredka na področju enakosti spolov v Evropi do leta 2025. Strategija se sklicuje na Agendo 2030 in kot ključni okvir zanjo uporablja SDG 5. Po navedbah CONCORD Europe je strategija namenjala dovolj pozornosti intersekcionalnosti, vendar dokument ne vsebuje navodil, kako zagotoviti izvajanje intersekcije. Intersekcionalnost je bistvenega pomena za zagotovitev izvajanja enakosti spolov na vseh področjih in za okrepitev povezave med enakostjo spolov in drugimi prizadevanji EU za boj proti neenakosti na vseh področjih[21]. Podobno kot CONCORD je tudi Platforma za mednarodno sodelovanje na področju nedokumentiranih migrantov ugotovila, da se v sedanji strategiji EU za enakost spolov do agend migracijskih politik ne dostopa sistematično, zaradi česar so lahko milijoni ljudi izključeni[22].

Vključevanje načela enakosti spolov je bilo v Sloveniji uvedeno z Zakonom o enakih možnostih žensk in moških (2002). Zakon zahteva, da vsako ministrstvo imenuje koordinatorja za enake možnosti, da se zagotovi enakost spolov in vključevanje načela enakosti spolov v vse politike, lokalne uprave pa morajo z nezavezujočim sporazumom storiti enako. To usklajevanje je bistvenega pomena za izboljšanje nacionalnih institucionalnih ureditev, kar je, kot smo že zapisali, pomembno za časovni načrt za implementacijo spolno specifičnih ureditev v Agendi 2030. Resolucija o nacionalnem programu enakih možnosti žensk in moških 2015–2020 v Sloveniji se je osredotočila na osem prednostnih področij: ekonomska neodvisnost; uskladitev poklicnega in zasebnega ali družinskega življenja; družba znanja brez spolnih stereotipov; socialna vključenost; zdravje; uravnotežena zastopanost žensk in moških; nasilje nad ženskami; enakost spolov v zunanji politiki in mednarodnem razvojnem sodelovanju. Dokument pod prednostno nalogo zdravja navaja, da so priseljenke med skupinami, ki potrebujejo dodatno podporo za boljše zdravstvene rezultate v zvezi z nosečnostjo, duševnim zdravjem in reproduktivnim zdravjem. V okviru prednostne naloge nasilja nad ženskami je bila na kratko obravnavana heterogenost glede različnih okolij priseljenk in vpliva različnih dejavnikov na njihovo ranljivost. Neenakost spolov na trgu dela je bila vključena kot ključni izziv, saj mlajše ženske z visoko terciarno izobrazbo redkeje najdejo službo kot mladi moški z enako izobrazbo. Priseljenke so delno vključene v predlagane ukrepe za boj proti neenakosti spolov na trgu dela. Predlagan ukrep se nanaša na pripravo analize in po potrebi zagotavljanje programov za podporo zaposljivosti priseljenk in žensk iz etničnih manjšin[23].

Analiza spola je eno izmed orodij za vključevanje načela enakosti spolov v proces oblikovanja politike, vendar mora vse skupaj spremljati oceno učinka na spol in posvetovanje z zainteresiranimi stranmi. Poleg tega bi morali politika in programi za podporo vključevanja delovne sile priseljenk slediti spremljanju in vrednotenju spola za nadaljnji razvoj. Zato so poročila o spremljanju spolne in migracijske politike pomembna za razumevanje in boj proti neenakosti med spoloma med priseljenskim prebivalstvom. Politike vključevanja, ki ne upoštevajo razlike med spoloma, bodo prispevale k splošni neenakosti spolov v državi. Nevladne organizacije so pomembni deležniki za posvetovanja o integraciji načela enakosti spolov v migracijske in integracijske politike. Na primer, v okviru programa Obrazi migracij, študije primerov, poročila o spremljanju, dokumenti o politikah in dokumenti o ozadju

20 Ženske ZN, kazalnik cilja trajnostnega razvoja 5c1
21 CONCORD, analiza CONCORD-a Evropske komisije o strategiji za enakost spolov, 2020, stran 1
22 PICUM, Strategija EU za enakost spolov tvega, da bo do leta 2020 izpustila milijone ljudi
23 MDDSZ, Resolucija o nacionalnem programu enakih možnosti za ženske in moške, 2016

vključujejo spol in migracije kot medsektorski vprašanji trajnostnega razvoja, so pa takšni kvalitativni in kvantitativni podatki bistveni za cikel oblikovanja politike: opredeliti, načrtovati, delovati in preveriti.
V Sloveniji je za enakost spolov pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki redno sodeluje s koordinatorji iz vsakega ministrstva. Smernice so pripravljene na pobudo in v sodelovanju med njimi. Po drugi strani je Ministrstvo za notranje zadeve odgovorno predvsem za integracijo migrantov in slovenske družbe. V njegovem okviru deluje Vladna služba za integracijo in podporo migrantom. Medtem so različna ministrstva odgovorna za podporo povezovanju migrantov in slovenske družbe v okviru njenega dela. Na prvi pogled vidimo podobnost med prenosom nalog med različnimi nacionalnimi organi, ko gre za resolucijo o integraciji načela enakosti spolov in strategijo integracije med migranti in slovensko družbo. Pa vendar pri integracijskem modelu prihaja do nedoslednosti in pomanjkanja usklajevanja med odgovornimi javnimi organi. To neskladnost so obravnavali v poročilih nevladnih organizacij in v študijah primerov, prevladuje pa v vrzelih med različnimi integracijskimi politikami[24]. Poleg tega vloga občin v integracijskem procesu še vedno ni jasno opredeljena v skladu z Evropskim spletnim mestom (European Website) o integraciji, zadnja posodobitev: 21. 11. 2019[25].
Zato v naslednjem odseku podajamo nadaljnje informacije o modelih socialne in delovne integracije v Sloveniji z vidika spola in na podlagi pristopa integracije načela enakosti spolov.

VKLJUČEVANJE NAČELA ENAKOSTI SPOLOV INTEGRACIJSKIH MODELOV V SLOVENIJI

Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije je bolj ali manj odločilno za integracijsko in migracijsko politiko v Sloveniji, pri čemer različna področja integracije vodijo različna ministrstva. Leta 2017 je ministrstvo ustanovilo Vladni urad za oskrbo in integracijo migrantov, v nadaljnjem besedilu UOIM. Ta javni organ je odgovoren za prosilce za azil in upravičence do mednarodne zaščite, vendar je pomembno omeniti, da je bilo leta 2020 v tej skupini 1.000 prebivalcev in vsi niso živeli v Sloveniji. Medtem je v Sloveniji več kot 167.000 ljudi, ki veljajo za redne migrante, vključno s tistimi iz programov za združevanje družin[26]. Kot smo že omenili, je v Sloveniji večina tujih delavcev moških. Priseljenke, ki bi lahko prišle v državo z združitvijo družine, nimajo privilegija vključevanja na trg dela niti podpore javnega organa pri njihovi socialni in delovni integraciji. Edini uradni program, ki je na voljo vsem migrantom iz tretjih držav, je program začetne integracije, ki zagotavlja omejene ure jezikovnega in državljanskega izobraževanja v skladu s pravnim statusom migrantov in ne zagotavlja poklicnega usposabljanja. Poleg tega so ure izobraževalnih tečajev omejene na ljudi, ki pridejo v državo po združitvi družine, te pa so po statističnih podatkih večinoma ženske. V tem primeru to pomeni, da integracijski modeli v Sloveniji ne upoštevajo razlik med spoloma. Ljudje, ki večinoma pridejo v državo zaradi združitve družine, so po statističnih podatkih ženske in nimajo enake podpore za integracijo kot njihovi partnerji. Ti moduli povečujejo odnos odvisnosti, kar, kot smo že omenili in kot je opredelil Evropski inštitut za enakost spolov, povečuje tveganje za nasilje v družini. Priseljenke, ki so prišle v državo zaradi združitve družine, verjetno ne bodo poročale o nasilju v družini in so lahko izpostavljene visokemu tveganju zaradi razmerja, ki temelji na odvisnosti, ki jo povečuje sistem združitve družine.

Kot smo že omenili, ima vsako ministrstvo koordinatorja za enake možnosti žensk in moških v okviru Nacionalnega programa za vključevanje načela enakosti spolov 2015–2020. Vsako ministrstvo je dolžno imenovati koordinatorja za enake možnosti žensk in moških, nekatera ministrstva pa ustanovijo svoja posvetovalna telesa za vključevanje načela enakosti spolov in enakost spolov. Znotraj Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) deluje Posvetovalno telo za vključevanje načela enakosti spolov, ki zagotavlja enake možnosti žensk in moških v Ministrstvu za notranje zadeve in organoma v sestavi. V okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je bila ustanovljena Komisija za ženske v znanosti, in sicer kot strokovno telo ministrstva, ki se ukvarja z vprašanji enakosti spolov in spodbujanjem vloge žensk v znanosti v Sloveniji. Kar zadeva priseljenke, je vključevanje načela enakosti spolov v okviru javnih razpisov omejeno na integracijo med priseljenkami in slovensko družbo. Podporne programe večinoma izvajajo

24 Keuc, Priseljenci in begunci v Sloveniji 2020, stran 17
25 Evropska spletna stran o integraciji, upravljanju integracije migrantov v Sloveniji, 2019
26 Keuc, Migranti in begunci v Sloveniji 2020, strani 8-9

nevladne organizacije na prostovoljni ravni ali s finančno podporo Vlade Republike Slovenije, pogosto v kombinaciji z zunanjim skladom in večinoma s finančno podporo Evropske komisije. V Sloveniji ni jasnega postopka opredelitve, ni ocene učinka spola niti posvetovanj z nacionalnimi zainteresiranimi stranmi glede medsektorskih vprašanj spola in migracij. Medtem ko na javnih razpisih pozdravljamo pripravo proračuna za enakost spolov, smo prepričani da bi bilo treba v skladu z načeli enakosti spolov in vključevanjem načela enakosti spolov proračun določiti s presojo vpliva spolov in s posvetovanji z zainteresiranimi stranmi, ne samo s statistiko spolov. Poleg tega mora izvajanje teh programov vključevati usposabljanja za krepitev zmogljivosti osebja v zvezi z ocenjevanjem spola in upoštevanjem različnosti spolov ali vsaj nekaj napotkov. Čeprav je presoja vpliva na spol resnično omenjena v slovenskem Nacionalnem programu za vključevanje načela enakosti spolov, v njem ni nobene omembe usposabljanja o oceni vpliva na spol ali oblikovanje proračuna glede na spol[27]. Nadalje se pri migracijskih in integracijskih politikah načela vključevanja enakosti spolov ne uporabljajo. Politike ne upoštevajo razlik med spoloma, razen nekaterih proračunskih postavk, ki niso sistematično opredeljene ali se jim ne sledi.Z drugimi besedami, za vključitev vidika spola v oblikovanje politike se bi moral spol upoštevati v vseh vidikih oblikovanja politike, ki vključuje štiri stopnje: opredeliti, načrtovati, delovati in preveriti. V postopku opredelitve bi morali obstajati statistika in analiza spolov, ocena vpliva na spol in posvetovanje z zainteresiranimi stranmi. V Sloveniji je izvoljen svet, ki predstavlja tujce na posvetovanjih o integracijski in migracijski politiki. Izbrani svet sestavljajo trije posamezniki, ki zastopajo državljane ZDA, državljane nekdanjih ozemelj Jugoslavije in državljane tretjih držav, ter ena nevladna organizacija, ki pa v svoji predstavitvi kot svetovalno telo, ki zastopa tujce v Sloveniji, ne vsebuje sistematičnega zastopanja spolov niti vidika spola. Medtem obstajajo nevladne organizacije in lokalne pobude, ki jih vodijo ženske, in jih je mogoče aktivno vključiti v posvetovanja o migracijskih in integracijskih politikah. Na primer organizacija Mesto žensk v Sloveniji, ki izvaja evropske in nacionalne programe za podporo integraciji med priseljenkami in slovensko družbo, ali neformalna skupina „No-Border Craft“[28], ki so jo ustanovile in vodijo Slovenke ter priseljenke, vključno z begunkami in prosilkami za azil[29].

Vlada Republike Slovenije ponuja javne razpise za podporo vključevanju priseljenk, vendar običajno te programe podpira tudi zunanji sklad in večinoma Evropska komisija. Financiranje je časovno in po obsegu omejeno, kar lahko vpliva na trajnost in nadaljnje spremljanje teh programov. UOIM je odgovoren za usklajevanje med različnimi zainteresiranimi stranmi na področju migracij in integracije, na podlagi poročil nevladnih organizacij in študij primerov pa se krepi usklajevanje med različnimi deležniki, ki si prizadevajo za podporo integraciji migrantov. Prostovoljne in strukturirane programe, ki jih vodijo nevladne organizacije, je treba v celoti izkoristiti s sistematičnim usklajevanjem in trajnostno podporo tem programom in njihovim rezultatom. Proces oblikovanja politike bi moral združiti spol in migracije kot medsektorska vprašanja za nadaljnje programe, katerih namen je zlasti podpirati integracijo med priseljenkami iz tretjih držav in slovensko družbo. Pomembno je tudi opozoriti, da so nekateri programi v EU in v Sloveniji namenjeni usposabljanju priseljenk na področjih, ki veljajo za ženska področja. Čeprav je to mogoče razumeti kot praktično, pa lahko dodatno prispeva k povečevanju obstoječih neenakosti med spoloma na trgu dela, kjer so ženske na nekaterih področjih, kot so IKT[30], manj zastopane. Ta neenakost je posledica razlike med spoloma in režimi. Integracija je eden glavnih stebrov, ki je vključen v slovensko strategijo o migracijah in je obravnavana kot dvosmeren proces, zato bodo zasnovani programi za podporo medkulturni komunikaciji med migranti in slovensko družbo, tako da bosta imeli obe ciljni skupini koristi od integracijskih programov. Za zaključek velja poudariti, da je treba v boju proti neenakosti med spoloma med priseljenim prebivalstvom v EU in Sloveniji družbeni spol in migracije vključiti kot bistveni medsektorski vprašanji v vseh fazah oblikovanja politike in programov. Da bi to dosegli, je pomembno, da spodbudimo raziskave, ki izpolnjujejo potrebe v določeni fazi oblikovanja politike, v kateri bodo imele ženske organizacije in neformalne skupine pomembno vlogo pri posvetovanjih.

27 Evropski inštitut za enakost spolov, Slovenija, 2019
28 Creative Europe Disk Slovenija, Ženske o ženskah, 2019
29 Mesto žensk, obrt brez meja, 2020
30 Solano in Xhani, Doseganje najbolj ranljive skupine med podjetniki migranti, 2020, stran 5

OBRAZI MIGRACIJ

OBRAZI MIGRACIJ

Povod

Ta dokument je bil pripravljen s finančno pomočjo Evropske unije, DEAR program. Vsebina tega dokumenta je izključno odgovornost Zavoda Povod in pod nobenimi okoliščinami ne odraža stališče Evropske unije.

Dokument je del programa Cilji trajnostnega razvoja in migracije (Obrazi migracij), ki osvešča in nagovarja odločevalce, medije in javnost.

Program Obrazi migracij v Sloveniji koordinira
Povod, Zavod za kulturo in razvoj mednarodnih odnosov v kulturi
Čučkova ulica 3, 2250 Ptuj

Vodenje raziskave in izvedba: Samar Zughool, mag.
Reka Si, Zavod za trajnostno bivanje
Februar 2021

www.povod.si
povod@povod.si

This project is funded by the European Union